

Î N C H E I E R E

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO Direct” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Internațională de Asigurări „ASITO Direct” Societate pe Acțiuni împotriva lui Vasilco Vasile, intervenient accesoriu Grimaliuc Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 ianuarie 2018 Compania Internațională de Asigurări „ASITO,” Societate pe Acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, cu completările ulterioare împotriva lui Vasilco Vasile, intervenient accesoriu Grimaliuc Ion cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, în urma modificărilor în actele de constituire reclamantul Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni, și-a schimbat denumirea în Compania Internațională de Asigurări „ASITO Direct” Societate pe Acțiuni, fapt ce se confirmă prin Decizia privind înregistrarea modificărilor din data de 19 octombrie 2018 (f. d. 76).

În motivarea acțiunii, reclamantul Compania Internațională de Asigurări „ASITO Direct” SA a invocat că, la data de 30 aprilie 2014, reclamantul în calitate de asigurator au încheiat cu asiguratul Culincă Andrei, Contractul de asigurare RCAI -000799312, pe un număr nelimitat de persoane, fiindu-i eliberată Polița de asigurare obligatorie de răspundere auto internă (RCA).

A menționat că, la data de 29 mai 2014, a avut loc în raionul Călărași accidentul rutier în uma căruia pîrîtul Vasilco Vasile, care conducea autovehiculul de model XXXXX cu numere de înmatriculare XXXXX, a tamponat autovehiculul de model XXXXX cu numere de înmatriculare XXXXX, condus de intervenientul accesoriu Grimaliuc Ion.

A susținut că, prin sentința Judecătorei Călărași nr.XXXXX din data de 22 septembrie 2016, pârâtul Vasilco Vasile a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului din data de 29 mai 2014.

A declarat că, în baza Contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (RCAI -000799312), CIA „ASITO Direct” SA, în calitate de asigurator a achitat intervenientului accesoriu Grimaliuc Ion în calitate de păgubit, despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate în sumă de 103 037 lei, fapt care se confirmă prin Actul de evaluare nr. 6198 din data de 26 septembrie 2016 și Ordinul de plată nr. 2072 din data de 15 noiembrie 2016.

A solicitat reclamantul încasarea din contul lui Vasilco Vasile despăgubirea de asigurare în sumă de 103 037 lei, dobânda de întârziere în mărime totală de 9 849,19 lei, cheltuieli suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 3 651 lei și cheltuieli pentru asistența juridică acordată în mărime de 3 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Strășeni, sediul central din 13 martie 2019 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de CIA „ASITO Direct” SA, s-a casat hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat în beneficiul CIA „ASITO Direct” SA din contul lui Vasilco Vasile suma de 103 037 de lei, despăgubirea de asigurare, suma de 3000 de lei cheltuieli pentru asistență juridică în prima instanță, suma de 3 091, 11 lei cheltuieli pentru taxa de stat în prima instanță, suma de 2318,33 de lei cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel. În rest, pretențiile din cererea de chemare în judecată s-au respins ca neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform prevederilor art. 29 lit. f) al Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule: Asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului.

În conformitate cu prevederile art. art. 1301 din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată or despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Potrivit art. 1315 alin. (1) lit. b) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), asigurătorul este obligat să efectueze plata, la apariția dreptului asiguratului sau al beneficiarului asigurării de a încasa suma asigurată sau despăgubirea de asigurare, în termenul stabilit în condițiile de asigurare.

Conform art. 22 alin. (11) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, posesorul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluși contract.

În conformitate cu art. 1329 alin. (1) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 1415 alin. (1) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că pretenția cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 103 037 lei este întemeiată, deoarece, la caz s-au întrunit condițiile prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii civile a pârâtului or, la momentul producerii accidentului rutier, Vasilco Vasile, vinovat de producerea accidentului, nu dispunea de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului, fapt ce acordă dreptul asigurătorului care a despăgubit persoana păgubită în accidentul rutier de a înainta acțiune în regres.

Referitor la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime totală de 9 849,19 lei, instanța de apel a considerat-o nefondată și pasibilă de a fi respinsă. Or, art. 619 din Codul civil (în redacția de până la republicare) la care face trimitere reclamantul/apelant de încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 9 849,19 lei de lei se referă la obligațiile pecuniare ce rezultă din neîndeplinirea obligațiilor contractuale și nu sânt aplicabile speței.

La 05 iunie 2020 prin intermediul oficiului poștal, CIA „ASITO Direct” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de admitere în partea încasării dobânzii de întârziere.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuie aplicată și a interpretat eronat art.572,art.575, art.602, art.619 Cod Civil, fapt ce se încadrează în prevederile art.432 alin.(2) lit.a),b),c) Cod de procedură civilă.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 21 ianuarie 2020, iar la 14 februarie 2020 a expediat participanților la proces copia deciziei instanței de apel (f.d.223), însă date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc. Astfel cererea de recurs declarată la 05 iunie 2020 prin intermediul oficiului poștal, de către CIA „ASITO Direct” SA este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 iunie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.11, vol. II).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimații nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit

identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de CIA „ASITO Direct” SA.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO Direct” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru